

هر آنچه که در رابطه با فرهنگ می‌خواهید بدانید

«بچه زرنگ» هایی که تکنیکشان به سینمای هالیوود تنه می‌زند!

مریم اسدزاده

به بهانه دریافت جایزه بهترین انیمیشن به فیلم سینمایی بچه زرنگ، در چهل و یکمین جشنواره فیلم فجر سراغ بررسی و روند تولید، خلاصه داستان و نقد این انیمیشن زیبا می‌رویم.

در چهل و یکمین جشنواره فجر، تنها یک انیمیشن حضور دارد و بار این قالب را به دوش می‌کشد.

نام‌های محمدیان، بهنود نکویی و محمدجواد جنتی برای دوستداران انیمیشن نام‌هایی آشنا هستند، هادی محمدیان و حامد جعفری پیش از این در فیلم‌های شاهزاده روم و فیلیشاه، همکاری موفق داشتند و اکنون در انیمیشن بچه زرنگ به این گروه، بهنود نکویی و محمدجواد جنتی هم اضافه شده است. برای اینکه مطمئن باشیم با اثری با تکنیکی بالا روبرو هستیم، نام بهنود نکویی که پیش از این با انیمیشن زیبا و شیرین روبی و جوجه‌ها، در جشنواره ملی انیمیشن (البته به همراه بابک نکویی) درخشیده بود، کفایت می‌کند تا مطمئن باشیم، پیوستن بهنود نکویی و جایگزینی او با هادی محمدیان، خللی در کیفیت فیلم وارد نخواهد کرد. البته نام هادی محمدیان در خبری که از سوی روابط عمومی چهل و یکمین جشنواره فیلم فجر اعلام شده است، همچنان در بین کارگردانان اثر «بچه زرنگ» آمده است که در این زمینه، محمدیان درباره حضورش در این پروژه و همکاری با فیلم «بچه زرنگ»، به ایما گفت: من در پروژه سینمایی «بچه زرنگ» از ابتدا به عنوان کارگردان با مجموعه «هنر پویا» همکاری داشته‌ام و به دلایل شخصی از ادامه کار انصراف دادم، اما به تازگی با دوستان توافق کردیم که اسم من به عنوان کارگردان در تیتراژ فیلم ذکر شود، اما در اخبار و امور رسانه پروژه نام من مطرح نشود. بنابراین به این موضوع این‌طور پرداخته شده است.

در خلاصه داستان فیلم آمده است:

محسن پسر بچه‌ای است که عاشق ابر قهرمان‌های فیلم‌ها است و همیشه تلاش می‌کند تا با وسایل ابرقهرمانی‌اش به هر کس و هر چیزی کمک کند. اما در یک اتفاق نادر، محسن با حیوانی مواجه می‌شود که از گونه حیوانات منقرض شده ایران است. محسن تصمیم می‌گیرد تا به آن حیوان هم کمک کرده و او را به زادگاهش بازگرداند، اما سفر به دل جنگل، نبرد با شکارچیان و رویارویی با حیوانات منقرض شده دیگر، شروع یک ماجرای پیچیده برای محسن است. فیلم با صدای پسر بچه‌ای روی تصویر کتاب کمیک آغاز می‌شود، او خودش را جزء ابرقهرمان‌های فیلم‌های هالیوودی می‌داند اما ابر قهرمان بودن محسن فقط در تصور و خیالات اوست. و تنها اوست که خودش را بچه زرنگ نام نهاده و برای مأموریت‌های قهرمانی‌اش، لباسی خاص طراحی کرده است که هیچ کارایی خاصی ندارد. او که به همراه پدر و مادر و خواهر کوچکترش، برای گشت و گذار به جنگل رفته است با صدای موتور سواران و فریاد آنها متوجه می‌شود که شکارچیان

به دنبال حیوانی هستند و ناگهان ببری را می‌بیند. محسن بدون آنکه از ببر بترسد با او صحبت می‌کند و شاید این تنها قدرت خاص محسن باشد که می‌تواند با حیوانات صحبت کند. او در صندوق عقب ماشین پدرش را باز می‌کند تا ببر بتواند وارد صندوق شود. خانواده محسن به خاطر در امان ماندن فرزندان‌شان از خطر شکارچیان به شهر بازمی‌گردند. بدون اینکه خبر داشته باشند که ببر در صندوق عقب ماشین آنها مخفی شده است.

او دست به کارهایی می‌زند که باعث خرابکاری و فاجعه می‌شود و پروژه آپارتمان‌سازی پدرش را نابود می‌کند و این شاید یکی از نقاط منفی فیلم باشد که تبعات کار یک کودک به این اندازه وحشتناک و عظیم در فیلم نمایش داده می‌شود، اما در مقابل تنبیه تربیتی مناسبی با آن از سوی پدر صورت نمی‌گیرد. گویی خرابکاری محسن از بدیهیات زندگی روزمره است و این باعث می‌شود در کودکی که به تماشای این انیمیشن نشستند اند این توقع به وجود بیاید که در مقابل خرابکاری و یا اشتباهاتشان، نباید تنبیه شوند. محسن در مدرسه متوجه می‌شود که نسل ببر مانند نرندران منقرض شده است. او سعی می‌کند ببر را به جنگل بازگرداند اما شکارچیان هنوز به دنبال ببر هستند و

دست از شکار او بر نداشته‌اند و این باعث ورود محسن به ماجرای دیگر برای نجات حیوانات در بند، شکارچی بدجنس و دوستانش می‌شود. البته وجود آهو، ماجرای ضامن آهو در قصه‌ای که بیشتر تخیلی است از این موجود، شخصیتی افسانه‌ای ساخته است و این صفت فیلمنامه است هر چند که کارگردانان

و تهیه‌کننده اثر افرادی مذهبی هستند و طبق ضرب المثل آنچه از دل برآید لاجرم بر دل نشیند، این هدف را داشته‌اند، همچنان که در نشست خبری این فیلم به آن اذعان کردند. اما فیلمنامه نویس کار فقط روی سیر تکنیکی روایت وقت گذاشته و این بخش احساسی کار به داستان آنچنان که باید و شاید نمی‌چسبد.

نکویی در ادامه با اشاره به بخش‌های این پویانمایی خاطر نشان کرد: وقتی اثری از انیمیشن روی پرده می‌آید که از دید عموم مقبول است، مطمئن باشید که عوامل در موضوع فنی بسیار تلاش کردند و از استانداردهای کافی برخوردار است.

جنتی دیگر کارگردان این انیمیشن ادامه داد: هر کمپانی‌ای یک امضایی برای خودش دارد و هر کدام کم‌کم مخاطبان خود را پیدا می‌کنند. این پایان بندی که مرتبط با امام رضا (ع) بود، امضای ماست. اثری بدون ایدئولوژی وجود ندارد و ممکن است برخی مخاطبان ایدئولوژی ما را نپسندند. در هر صورت ما در کارمان ایدئولوژی داشتیم و نشان دادیم.

علاوه بر آنچه گفته شد، نشان دادن طبیعت زیبای ایران و حیوانات مختلف و پسر بچه‌ای شاد در جمع خانواده مذهبی، مبارزه با شر و بدی‌ها و انجام کار خیر و نیک، از نقاط مثبت این انیمیشن است.

اینکه بر ورود آهوایی که سمبلی خودی است به داستان نقدی وجود دارد به این دلیل است که مخاطب مسلمان ایرانی این روایت‌ها را دوست دارد و چه بهتر که با زیبایی و هنرمندی بیشتری در قصه ورود می‌کرد و حضور می‌داشت. هر چند اکنون هم تأثیر خود را گذاشته است. امیدواریم بیش از این شاهد، ساخت و اکران فیلم‌های انیمیشن باشیم آن هم انیمیشن‌هایی که در تکنیک به رقبای هالیوودی خود تنه می‌زنند!

جعفری تأکید کرد: در ابتدا حامد محمدیان کارگردان پروژه بود که به دلایلی از کار جدا شد و مصاحبه‌ای هم در این خصوص داشت. در هر صورت ما هم به پاس تمام تلاش‌های ایشان، نام او را در تیتراژ ذکر کردیم. تهیه‌کننده «بچه زرنگ» گفت: مهم‌ترین اتفاقی که ما در این حوزه دنبال می‌کنیم، رشد پویانمایی است و زمانی که به عقب برمی‌گردیم می‌بینیم ما از موانعی عبور کردیم که دشوار بوده است. ما باید به کارهایی که برای کودک ساخته می‌شود کمک کنیم. البته نه فقط در مرحله ساخت و تولید بلکه در مرحله اکران و دیده شدن هم کمک کنیم. **علی رضائی** نویسنده انیمیشن در این خصوص که ابر قهرمان‌های فیلم‌های هالیوودی از ابتدا قهرمان هستند اما بچه زرنگ ابتدا خرابکار است و در انتهای کار تبدیل به قهرمان می‌شود، گفت: بله، قهرمان این فیلم، سفر قهرمان دارد. (مدلی از طراحی روایت در فیلمنامه نویسی، که شخصیت بعد از اتفاق‌هایی به رشد و تعالی می‌رسد) و در ابتدای آن تصور اشتباهی از قهرمان بودن دارد و پس از آن تغییر می‌کند. پایان بندی را از ابتدا پیش‌بینی کرده بودیم و برای آن برنامه‌ریزی داشتیم.

بهنود نکویی دیگر کارگردان انیمیشن «بچه زرنگ» نیز معتقد است: برداشت قهرمانانه توهمی بود که کاراکتر در طول مسیر از قهرمان بودن خودش داشت. ما هم می‌خواستیم این نکته را یادآور شویم که تأثیری که برخی تولیدات ابرقهرمانانه دارند گاهی بسیار مخرب است.

انیمیشن هستند قدیمی ۱۰۰ ساله دارند در حالی که در ایران شاید ۱۰ الی ۲۰ سال است که تولیدات شروع شده است. کمی فاصله وجود دارد اما باید بگویم که توانستیم به استانداردهای جهانی برسیم.

وی درباره هزینه‌های پروژه ادامه اضافه کرد: درباره دوبله بگویم که با مشورت بسیار، عوامل را انتخاب کردیم. این انیمیشن پروسه طولانی طی کرده و باید با دلار هزینه آن را بسنجیم. کل هزینه ما حدود یک میلیون دلار شده است. جعفری اظهار کرد: در پروژه «بچه زرنگ» از ابتدا دونسخه تولید کردیم. اول نسخه ایرانی برای کشورهای مسلمان است و نسخه دیگر هم برای کشورهای غیرمسلمان است. در نتیجه این انیمیشن دو نسخه دارد.

تهیه‌کننده بچه زرنگ ادامه داد: ما برای گروه کودک و نوجوان کار می‌کنیم. این گروه همیشه مغفول مانده و ما تمام تلاشمان را برای دیده شدن این گروه خواهیم کرد. جشنواره فیلم فجر هم فرصتی است برای دیده شدن و ما از این فرصت استفاده کردیم تا بتوانیم قدمی برای شناساندن انیمیشن‌ها به منتقدان و مدیران برداریم. او درباره همکاری نهاد‌های دولتی گفت: وقت آن رسیده که متولیان و نهاد‌های دولتی کشور به حوزه کودک و انیمیشن‌ها توجه کنند. همان‌طور که دیدیم آثاری مانند فیلیشاه در گیشه هم موفق بودند پس می‌بینیم که در این حوزه هم می‌توان گردش مالی خوبی داشت. امیدوارم نهاد‌های دولتی و حکومتی به کمک آیند.

حامد جعفری در خصوص

این اثر گفت: پروژه انیمیشنی است که در قالب برنامه بلند مدت ساخته شده است. به این نقطه رسیدیم که هر سال برنامه‌ای برای کودک و نوجوان داشته باشیم. ایده پردازی آن هشت ماه طول کشیده و به

دلیل شیوع کرونا وقفه‌ای داشته و امروز نسخه اولیه به نمایش گذاشته شده است. این پروژه مشترک کانون فکری کودک و نوجوان و هنر پویا است و امیدواریم ادامه پیدا کند تا کانون دوباره پاتوق کودک‌ها باشد (لازم به توضیح است که این پروژه در دوره مدیریت فاضل نظری بر کانون، تأیید شده و کلید خورده است). این جمعی که کار را انجام دادند گروه جوانانی هستند که تمام تلاش خود را کردند و ما به نمایندگی از همه عوامل در این نشست حضور داریم و از همه آنان قدرانی می‌کنم.

تهیه‌کننده کار، حامد جعفری در ادامه افزود: تمایز مهمی بین انیمیشن سینمایی با دیگر گونه‌های سینمایی وجود دارد. مؤلف در انیمیشن، کمپانی است و کار به صورت جمعی شکل می‌گیرد. در این پروژه تقریباً ۲۵۰ نفر فعالیت داشتند.

وی در ادامه بیان کرد: استودیوهای تولید که در دنیا پیش قدم تولید

**نظر
عوامل سازنده
در خصوص
این اثر:**

